

Jeugdbeleid gemeente Epe 2009 - 2012

Routebeschrijving

Inhoud

Jeugdbeleid in één oogopslag	3
Vooraf	5
1 Uitgangspunten	6
1.1 Kaders	6
1.2 Rollen	7
1.3 Doelgroep.....	7
1.4 Breedte nota.....	8
2 Beleid	9
2.1 Ambitie en algemene doelstellingen	9
2.2 Beleidseffect 1: bevorderen opvoedings- en opgroeiondersteuning	10
2.3 Beleidseffect 2: bestrijden jeugdcriminaliteit	12
2.4 Beleidseffect 3: maximaliseren rendement onderwijs.....	14
2.5 Beleidseffect 4: verbeteren samenhang voorzieningen 0-19 jaar	17
3 Uitvoering en financiën	18
3.1 Uitvoering	18
3.2 Financiën.....	19

Jeugdbeleid in één oogopslag

Beleids effecten	Concrete doelstellingen	Thema	Resultaten	Bestaand	Nieuw
1. Bevorderen opvoedings- en opgroei-ondersteuning	Betrokkenen (jongeren, ouders en intermediairs) hebben kennis van (basis)voorzieningen op het gebied van jeugd in de gemeente Epe.	Informatie	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelde digitale sociale kaart • Ontwikkeld Elektronisch Kinddossier en Verwijsindex Risicjongeren • Uitvoeren informatiepunten voor jeugd en ouders 	X	X X
	Intermediairs zijn in staat om vroegtijdig opvoedings- en opgroevragen te signaleren.	Signalering	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren outreachend jongeren- en straathoekwerk • Uitvoeren samenwerkingsstructuur Leefbaarheid en Veiligheid 	X X	X
	Betrokkenen hebben toegang tot (basis)voorzieningen op het gebied van jeugd in de gemeente Epe.	Toegang	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelde Centra voor Jeugd en Gezin • Instandhouding lokale voordeur van Bureau Jeugdzorg • Uitvoeren convenant Kinderen doen mee! 	X X	X
	Betrokkenen ontvangen zo vroeg mogelijk zo licht mogelijke hulp.	Licht pedagogische hulp	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren (school)maatschappelijk werk • Passend aanbod aan voorlichting en advies over opgroeien en opvoeden • Uitvoeren trainingen sociale vaardigheid 	X X X	X
	In geval van zwaardere hulp en multiprobleem is dit onder het motto van één gezin, één plan.	Coördinatie van zorg	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelde zorgcoördinatie 		X
2. Bestrijden jeugdcriminaliteit	Jongeren zijn weerbaarder en risico's op crimineel gedrag worden eerder gesignaleerd.	Preventie	<ul style="list-style-type: none"> • Voorlichting op het gebied van criminaliteit op scholen en in jongerencentra • Uitvoeren van activiteiten gericht op groepen jongeren ter voorkoming (en vermindering) van overlast en/of criminaliteit • Uitvoeren projecten NOG-veiliger • Aansluiting bij aanpak loverboy-problematiek regiogemeente Apeldoorn • Voldoende aanbod van locatiegebonden en/of ambulante jongerenwerk en straathoekwerk 	X X	X X X
	Jongeren die desondanks crimineel gedrag vertonen ontvangen een op maat en afgestemd pakket aan maatregelen, gericht op de aanpak van de oorzaak en voorkomen van recidive (repressie).	Repressie	<ul style="list-style-type: none"> • Structurele aansluiting op het Justitieel Casus Overleg en Veiligheidshuis 	X	
	Jongeren die terug komen uit een justitieel traject zijn in beeld en ontvangen, indien nodig, maatwerk ter voorkoming van terugvallen (nazorg).	Nazorg	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeld nazorgtraject in relatie met/tot Veiligheidshuis en NOG projecten als Aanpak (jeugdige) veelplegers en ex-delinquenten 		X
Beleids effecten	Concrete doelstellingen	Thema	Resultaten	Bestaand	Nieuw

3. Maximaliseren rendement onderwijs	Vergroten van de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen/jongeren binnen en via het onderwijs.	Onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelde brede scholen • Uitvoeren activiteiten in het kader van de LEA • Verbetering aansluiting van zorgstructuren binnen het onderwijs en de gemeente 	X	X X X
	Bevorderen van een goede schoolloopbaan door aansluiting van PO – VO – MBO/ROC/HBO.		<ul style="list-style-type: none"> • Toename gebruik van overdrachtsformulier voor onderwijs en voorliggende voorzieningen • Uitvoeren maatschappelijke stages 	X	X X
	Terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters en verhogen van het aantal jongeren met een startkwalificatie voor arbeidsmarkt en vervolgopleiding.	Kwalificatie	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van de werkzaamheden die voortvloeien uit de Leerplichtwet, inclusief de kwalificatieplicht en samenhang met RMC • Uitvoeren Schoolverlatersoffensief (SOS) • Ontwikkelde lokale reboundvoorziening door RSG N.O. Veluwe met OSCAR/SLAR 	X	X X
4. Verbeteren samenhang voorzieningen 0-19 jaar	Er is aandacht voor samenwerking en samenhang in voorzieningen die zich richten op kinderen en jongeren van 0-19 jaar.	Voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelde doorzettingsmacht en dit integreren in de Samenwerkingsstructuur Leefbaarheid en Veiligheid • Aandacht voor de ontwikkeling van buitenschoolse activiteiten • Ontwikkelde Centra voor Jeugd en Gezin 		X X X
	De diverse overlegstructuren, al dan niet met een verplichtend karakter, zijn op elkaar afgestemd en versterken elkaar.	Structuren	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren samenwerkingsstructuur Leefbaarheid en Veiligheid • Afspraken over een betere samenwerking tussen schoolse en gemeentelijke zorgstructuren 	X	X

Vooraf

Een gemeente zonder kinderen en jongeren is onvoorstelbaar. Ook in de gemeente Epe groeien baby's, peuters, kleuters, kinderen en jongeren op en beleven ze hun jeugd overal in de dorpen. De jongens en meisjes van 0 – 19 jaar maken wezenlijk onderdeel uit van de bestaande levendigheid binnen en buiten huis. Ze vormen de kern van vele sociale verbanden in en rond scholen, in woonwijken, bij sport- en culturele verenigingen en bij veel evenementen en feestelijkheden. Een gemeente zonder kinderen kan ook niet bestaan, niet in het heden en ook niet in de toekomst. De huidige jonge generatie vormt de toekomstige bevolking, de toekomstige opvoeders, de aanstormende arbeidskrachten en de toekomstige dragers van de gemeente en de cultuur. De jeugd van nu moet straks de ouderen verzorgen: investeren in de jeugd van nu betekent daarmee ook het versterken van de toekomstige samenleving en inspelen op mogelijke veranderingen. Er is gelukkig genoeg potentieel in Epe: er wonen en leven ongeveer 7.250 kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 tot 19 jaar. Jaarlijks worden rond de 300 baby's geboren.

Binnen de gemeente Epe wordt veel aandacht besteed aan het opgroeien van kinderen en jongeren. Er wordt door menigeen op een breed terrein in de jeugd geïnvesteerd en alle kinderen en jongeren investeren in zichzelf. De gemeente Epe bereikt positieve resultaten. Het huidige lokale jeugdbeleid heeft veel goede condities geschapen voor het opgroeien in deze gemeente. Nu wil de gemeente Epe voor de beleidsperiode 2009 – 2012 het jeugdbeleid actualiseren, zoeken naar kansen om het nóg beter te doen en het beleid meer passend bij deze tijd te maken. In deze nieuwe notitie wordt het kader geschetst met de beleidseffecten voor het jeugdbeleid in de jaren 2009 – 2012. In hoofdstuk 1 worden de uitgangspunten neergezet. Vervolgens worden deze verder uitgewerkt in hoofdstuk 2 waar ingegaan wordt op de vier beleidseffecten van het jeugdbeleid. Het derde en laatste hoofdstuk geeft inzicht in de financiën en uitvoering.

1 Uitgangspunten

1.1 Kaders

Wet maatschappelijke ondersteuning

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is ingevoerd per 2007 en maakt de gemeente verantwoordelijk voor maatschappelijke participatie van alle burgers. Kwetsbare groepen mogen geen drempels ervaren om deel te nemen aan de maatschappij. Eén van de negen prestatievelden richt zich expliciet op opvoed- en opgroei-ondersteuning. Hierin wordt bepaald dat de gemeente de verantwoordelijkheid heeft op 5 lokale taken, die tevens voortvloeien uit de Wet op de Jeugdzorg. Hierbij gaat het om de wettelijke taken: informatie, signalering, toegang, lichte pedagogische hulp en coördinatie van zorg. Maar ook andere prestatievelden uit de Wmo zijn relevant voor jeugd en jongeren (bijvoorbeeld leefbaarheid, verslavingszorg en de verstrekking van hulpmiddelen).

Beleidsprogramma Ministerie Jeugd en Gezin

In 2007 is het beleidsprogramma van het Ministerie voor Jeugd en Gezin verschenen: Alle kansen voor alle kinderen. Met dit vier jaar durende programma geeft het Rijk zichzelf de opdracht om alle kinderen en jongeren de kans te geven zichzelf goed te ontwikkelen. Het programma bevat drie lijnen: ten eerste krijgt het gezin opnieuw de belangrijke positie die het in de opvoeding heeft. Ten tweede vindt een omslag plaats naar preventief werken (eerder opsporen en beter aanpakken). En ten derde gaat het ministerie de vrijblijvendheid voorbij: ongewenste situaties niet laten voortduren, maar juist doorbreken realiseren. Daarbij gelden verantwoordelijkheden voor zowel ouders als professionals en overheden. Belangrijke items binnen het rijksbeleid zijn: opgroei- en opvoedondersteuning in de buurt (1), gezonde leefstijl en participatie (2), kindvriendelijke leefomgeving (3), snelle en effectieve hulp voor jeugd en gezin (4), van school naar werk (5) en voorkomen jeugdcriminaliteit (6).

Provinciaal beleidskader jeugd

De provincie Gelderland heeft jeugd hoog op de agenda staan. Dat komt tot uiting in het beschikbaar stellen van diverse subsidiebudgetten en door het ontwikkelen van het project Gezin en Opvoeding, onder andere gericht op het ondersteunen van lokale/regionale initiatieven voor het ontwikkelen van Centra voor Jeugd en Gezin en op het versterken van lokale en regionale samenwerking. Jaarlijks ontwikkelt de provincie een uitvoeringsprogramma op het thema jeugd. Daarnaast zijn gemeenten en provincie gezamenlijk druk doende om de aansluiting tussen lokaal preventief jeugdbeleid en provinciaal jeugdzorgbeleid vorm te geven. Hiertoe zijn in 2005 op regionaal niveau convenanten ondertekend en worden jaarlijks uitvoeringsprogramma's opgesteld. Deze hebben betrekking op de zogenaamde 5 lokale aansluitingstaken van gemeenten uit de Wmo. Epe valt onder de regio Oost-Veluwe/Midden-IJssel samen met Apeldoorn, Brummen, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen. Wanneer gemeenten subsidies willen ontvangen in het kader van jeugd(zorg)beleid vanuit de provincie dient dit altijd in afstemming met de regio te gebeuren.

Sociale perspectieven Stedendriehoek

In Stedendriehoekverband (Apeldoorn, Deventer en Zutphen en omliggende gemeenten) wordt onderling en samen met de provincie Gelderland samengewerkt. Om de samenwerking te laten slagen is een integrale aanpak nodig, waarbij de sociale, economische en fysieke invalshoeken elkaar versterken. De sociale visie ligt vast in de nota Sociale Perspectieven Stedendriehoek. Het centrale thema is sociale kwaliteit. Hieronder vallen de volgende aspecten: het bevorderen van de leefbaarheid in de Stedendriehoek (1), het zorgdragen voor een aantrekkelijk voorzieningenniveau (2) en het bevorderen van de participatie van kwetsbare groepen burgers in de samenleving (3). Een van de thema's is "Kansen voor jongeren". In dit thema wordt onder meer gewerkt aan het Schoolverlatersoffensief Stedendriehoek (SOS) en het project Alcoholmatiging onder jongeren in de Stedendriehoek.

Kompas jeugdbeleid gemeente Epe

In haar vergadering van maart 2007 heeft de gemeenteraad het Kompas Jeugdbeleid als startnotitie en kader voor het nieuwe jeugdbeleid vastgesteld. In het kompas zijn onder meer ambitie, doelgroep en lokale kaders vastgelegd. Ook zijn de prioriteiten benoemd voor de komende vier jaar, namelijk: opvoedings- en opgroei-ondersteuning, jeugdcriminaliteit, maximalisering rendement onderwijs en samenhang in voorzieningen voor 0-19 jaar.

Via het Kompas heeft de gemeente Epe zich in elk geval de volgende taken opgelegd:

1. De gemeente is verantwoordelijk voor een optimale invulling van de preventieve gemeentelijke taken van het tweede prestatieveld van de Wmo, de Leerplichtwet en de Wcpv (Wet collectieve preventie volksgezondheid).
2. Op regionaal niveau worden met de provincie(s) en regiogemeenten afspraken gemaakt over de invulling van het jeugdbeleid. Daarvoor is een convenant getekend en de gemeente zet zich in om de gemaakte afspraken na te leven.
3. Voortvloeiend uit het lokaal sociaal beleid zijn er drie thema's waaraan de gemeente recht wil doen met het integraal jeugdbeleid: bevorderen van de sociale samenhang, de participatie en de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de jeugd.
4. Bij de vormgeving van het integraal jeugdbeleid wordt de richting ervan bepaald door het collegeakkoord. De drie genoemde zaken zullen in ieder geval in het beleid aan bod komen. In kernwoorden zijn dit: tegengaan van overlast, ontwikkeling van een voor-, tussen- en naschools activiteitsaanbod en voorkomen van vroegtijdig schooluitval.

1.2 Rollen

Ouders zijn als eerste verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind(eren). Jeugdigen vanaf 12 jaar hebben daarnaast een eigen verantwoordelijkheid voor hun ontwikkeling. Hier kunnen zij ook op aangesproken worden.

Waar er problemen ontstaan, speelt de overheid een rol. De gemeente Epe vervult deze rol als ketenregisseur. De gemeente coördineert en stuurt het beleidsproces, schept condities voor een goede ketensamenwerking. Verder verbindt en activeert de gemeente partners op verschillende niveaus en maakt productafspraken. Daarmee is de gemeente verantwoordelijk voor een sluitende keten op lokaal niveau en voor de vormgeving van schakels tussen het gemeentelijk domein en de provinciale jeugdzorg.

1.3 Doelgroep

In de gemeentelijke Toekomstvisie 2010 is de jeugd aangemerkt als specifieke doelgroep voor het beleid van de gemeente Epe. Deze doelgroep is door de gemeenteraad in de Perspectiefnota 2006-2009 nader omschreven als probleemjeugd tot 19 jaar. Onder "problemen" worden de risico's verstaan waarmee de jeugd te maken kan krijgen tijdens het opgroeien. Het gaat hierbij om jongeren die problemen hebben of disfunctioneren op het gebied van school en werk, (veelvuldig) middelen gebruiken, overlast veroorzaken, op straat rondhangen en/of in aanraking komen met de politie. In dit kader wordt dan ook de *risico*jeugd tot 19 jaar als doelgroep aangemerkt.

Landelijke onderzoeken laten keer op keer zien dat het met ongeveer 85% van de jeugd goed gaat. De overige 15% heeft extra aandacht nodig om hen binnen de boot te krijgen en/of te houden. Het jeugdbeleid zal de komende periode veel aandacht besteden aan het voorkomen en verkleinen van de risicogroepen, maar de jongeren waarmee het goed gaat, mogen niet uit het oog verloren worden.

Maar hoe staat het nu eigenlijk met de kinderen en jongeren in de gemeente Epe? Een paar cijfers:

Aantal kinderen van 0-12 jaar dat...	Epe ¹	Regio Oost- Veluwe
tevreden is over de eigen gezondheid	96%	97%
negatief staat tegenover drugsgebruik	99%	99%
geen alcohol wil drinken met 16 jaar	25%	25%
weleens zelf pest	42%	42%
met plezier naar school gaat	97%	98%
tevreden is over de speelmogelijkheden	34%	45%

¹ Cijfers afkomstig uit jeugdmonitor 0-12 jaar van 2006.

Aantal jongeren uit het voorgezet onderwijs dat...	1998	2003 ²		2007 ³	
		Epe	Oost-NL	Epe	Gelre-IJssel
zelf moedwillig dingen vernield	12%	25%	26%	-	-
drugs gebruikt	9%	7%	10%	17%	13%
een wapen draagt	8%	14%	14%	-	-
alcohol drinkt	70%	70%	71%	64%	65%
met plezier naar school gaat	96%	92%	90%	87%	91%
gepest wordt	24%	33%	32%	16%	13%
zich onveilig voelt op straat	24%	22%	23%	19%	20%
tevreden is over de eigen gezondheid	-	94%	91%	98%	98%
(wel eens) spijbelt	36%	14%	17%	15%	14%
zich psychisch gezond noemt	-	87%	84%	86%	88%
slachtoffer is van lichamelijk of geestelijk geweld	-	11%	10%	9%	7%

1.4 Breedte nota

Integraal preventief jeugdbeleid lijkt zich in de loop der jaren te hebben ontwikkeld tot een allesomvattend beleidsveld waar alles wat maar enigszins met jeugd en jongeren te maken heeft, onder wordt gehangen. Dit veroorzaakt een dermate grote complexiteit dat het noodzakelijk is om ook binnen een algemene nota jeugdbeleid een nadere afbakening af te spreken. Daarom zal deze nota zich verder toespitsen op de wettelijke kaders (wat zijn verplichte taken), de relatie in regioverband, samenwerking en ketenbenadering en de praktische uitvoerbaarheid. Meerdere onderwerpen krijgen namelijk aandacht via aparte notities. De lijst van onderwerpen die onder integraal jeugdbeleid is te scharen, is hier onder aangegeven. De onderwerpen waarbij "ja" is aangegeven, hebben (of krijgen) een aparte beleidsnota en krijgen daarom geen of beperkte aandacht binnen deze beleidsnota integraal jeugdbeleid.

Deelterrein	Aparte beleidsnota	
	Ja (jaar verschijnen)	Nee
Alcoholmatiging / genotmiddelen	X (2008)	
Brede school	X (2008)	
Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid / VVE	X (2008)	
Huiselijk geweld	X (2005)	
Jeugdcriminaliteit		X
Jeugdgezondheidszorg / Centra Jeugd en Gezin	X (2009)	
Jeugdzorg		X
Kinderopvang	X (2004)	
Kunst- en cultuureducatie	X (2006)	
Leerplicht	X (2009)	
Maatschappelijke participatie	X (2007)	
Peuterspeelzaalwerk (verordening)	X (2009)	
Sociaal-cultureel werk jeugd		X
Speeltuinen	X (2001)	
Sport	X (2009)	
Verkeer en Vervoer	X (2009)	
Veiligheidshuis	X (2009)	
Voortijdig schoolverlaten		X
Woonvisie / huisvesting	X (2005)	

² Bron GGD, E-movo rapportage 2003, onderzoek onder 470 jongeren uit de gemeente Epe.

³ Bron GGD, E-movo rapportage 2007, onderzoek onder 513 jongeren uit de gemeente Epe. Een aantal gegevens is niet in deze versie van de E-movo opgenomen waardoor cijfers ontbreken.

2 Beleid

2.1 Ambitie en algemene doelstellingen

De gemeente Epe wil graag dat alle jongeren opgroeien tot volwaardige leden van de samenleving. Zij hebben het recht op goede mogelijkheden om zich te ontwikkelen en te ontplooiën. Voor sommigen ontbreken die mogelijkheden en een klein deel wordt ernstig in de ontwikkeling bedreigd. Het jeugdbeleid in Epe richt zich echter niet in eerste instantie op het bestrijden van deze problemen, maar juist op het creëren van kansen voor de jeugd, op de preventie. Achterstand, ontsporing en schooluitval worden daarbij zoveel mogelijk voorkomen. Resultaat is dat de jeugd de kans krijgt om talenten op een goede manier te ontwikkelen en te gebruiken ten behoeve van zowel de eigen ontwikkeling als die van de samenleving. De ketenbenadering en samenwerking in het veld hebben hierbij nadrukkelijk de aandacht. Doel daarvan is dat verschillende instellingen met elkaar samenwerken in een keten waarin zij gezamenlijk zorgdragen voor adequate hulp, een samenhangend aanbod van activiteiten en begeleiding van kwetsbare kinderen, jongeren en hun ouders, zowel tijdens de schakelmomenten die zich in de overgangen tussen de verschillende levensfasen voordoen als in die gevallen waarin ouders niet meer zelf in staat zijn hun problemen op te lossen.

Met 85% van de jeugd gaat het goed. Het is belangrijk om dit percentage in onze gemeente minimaal te handhaven. Dit wordt gedaan door ook aan deze groep in voldoende mate aandacht te besteden. Voor kinderen en jongeren is de thuissituatie van groot belang, daar wordt immers de basis gelegd voor het goed en gezond opgroeien van kinderen. Op velerlei manieren zorgen de overheid en tal van instellingen dat ouders hierbij ondersteund kunnen worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om gezondheidszorg of de toegankelijkheid van speelzalen. Maar ook een veilige speelomgeving met voldoende uitdagende toestellen helpt mee aan de ontwikkeling van de kinderen. De school heeft een prominente plaats in het dagelijks leven van de kinderen en dat geldt eveneens voor andere verbanden die er zijn. Te denken valt aan sportclubs, wijk- en speeltuinverenigingen of jongerenwerk. Ook hier ontwikkelen kinderen en jongeren hun motoriek en hun sociale vaardigheden, ze leren zichzelf kennen in hun gedrag tegenover anderen, ze ontwikkelen hun zelfstandigheid en hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Tegelijk leren ze ook de grenzen in tolerantie en de mogelijkheden van de samenleving kennen.

Om de voorzieningen voor alle jeugd te behouden en te verbeteren is het van belang te streven naar een kindvriendelijke gemeenschap, met ruimte voor spel en sport. Naarmate jongeren ouder worden verschuift de behoefte naar meer mogelijkheden voor ontmoeting. Een behoefte waarin wordt voorzien door samen te komen op straat of in jongerencentra. Uitgaan en stappen is voor de oudere jeugd een essentieel onderdeel van het weekplan. Een deel van de jongeren verlaat de gemeente om te gaan studeren. Sommigen blijven weg. Anderen keren na hun studie terug en willen met de jongeren die hier zijn gebleven graag een betaalbare, zelfstandige woonruimte bemachtigen. De inzet van de gemeente Epe blijft erop gericht dat alles in het werk wordt gesteld om alle kinderen en jongeren die aandacht, zorg en mogelijkheden te bieden die zij nodig hebben.

Op basis van het bovenstaande en de programmabegroting worden de volgende algemene doelstellingen nagestreefd:

Doelstelling
1. Versterken van de binding van jongeren aan de gemeente.
2. Het voorkomen van achterstanden bij jeugdigen.
3. Bevorderen van aanbod buitenschoolse culturele, maatschappelijke en sportactiviteiten.
4. Voorkomen van overlast door jeugd.
Als extra doelstelling wordt toegevoegd:
5. Behouden van 85% van de jongeren waarmee het goed gaat.

De bovenstaande input en de startnotitie (Kompas) leiden tot de volgende 4 beleidseffecten: bevorderen opvoedings- en opgroei-ondersteuning (1), bestrijden jeugdcriminaliteit (2), maximalisering rendement onderwijs (3) en verbeteren samenhang in voorzieningen voor 0-19 jaar (4).

2.2 Beleidseffect 1: bevorderen opvoedings- en opgroeiondersteuning

Via opvoedings-, opgroei- en gezinsondersteuning draagt de gemeente er zorg voor dat ouders en kinderen die een steuntje in de rug nodig hebben om op te groeien tot volwaardige deelnemers aan de maatschappij dit in een zo vroeg mogelijk stadium kunnen krijgen. Doel hiervan is dat zo weinig mogelijk jongeren een beroep hoeven doen op geïndiceerde jeugdzorg. De jongeren die toch een beroep op de jeugdzorg doen, moeten daar zo snel en goed mogelijk naar worden toegeleid. Aan de hand van de vijf gemeentelijke functies uit de Wmo wordt aan dit onderwerp invulling gegeven: informatie, signalering, toegang, lichte pedagogische hulp en coördinatie van zorg. De aansluiting van gemeentelijk jeugdbeleid en provinciaal jeugdzorgbeleid is hierbij van groot belang.

Ontwikkelingen

- Landelijke ontwikkelingen zijn voornamelijk gericht op de vorming van Centra Jeugd en Gezin.
- Provinciaal/regionaal geldt het convenant met de provincie en de jaarlijkse uitvoeringsafspraken.
- De jeugdgezondheidszorg (jgz) is aan het ontwikkelen via de ketenbenadering 0-19 jaar.
- Invulling van de 5 taken uit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) (prestatievelid 2).
- Deelprogramma "Kansen voor Jongeren" binnen de regio Stedendriehoek.

Doelstelling
<ul style="list-style-type: none"> • Betrokkenen (jongeren, ouders en intermediairs) hebben kennis van (basis)voorzieningen op het gebied van jeugd in de gemeente Epe (informatie). • Intermediairs zijn in staat om vroegtijdig opvoedings- en opgroevragen te signaleren (signalering). • Betrokkenen hebben toegang tot (basis)voorzieningen op het gebied van jeugd in de gemeente Epe (toegang). • Betrokkenen ontvangen zo vroeg mogelijk zo licht mogelijke hulp (licht pedagogische hulp). • In geval van zwaardere hulp en multiprobleem is dit onder het motto één gezin, één plan (coördinatie van zorg).

Indicatoren	Bron	Meest actuele kengetal	Streefwaarde 2012
% jongeren dat tevreden is over de eigen gezondheid.	GGD	94% (2003) (gem. = 91%)	94% (behoud)
Aantal gemelde kinderen bij Bureau Jeugdzorg.	Bureau Jeugdzorg	172 (peildatum 1-4-2008)	172 (behoud)
% ouders dat tevreden is met het aanbod aan opvoedingsondersteuning.	Gemeentelijke jeugdmonitor	65% (2006) (gem. = 66%)	72% (hoogste % regio nu)

Thema	Resultaten	Bestaand	Nieuw
Informatie	1. Ontwikkelde digitale sociale kaart.		X
	2. Ontwikkeld Elektronisch Kinddossier en Verwijsindex Risicjongeren.		X
Signalering	3. Uitvoeren informatiepunten voor jeugd en ouders.	X	
	4. Uitvoeren outreachend jongeren- en straathoekwerk.	X	X
Toegang	5. Uitvoeren samenwerkingsstructuur Leefbaarheid en Veiligheid.	X	
	6. Ontwikkelde Centra Jeugd en Gezin.		X
Licht pedagogische hulp	7. Instandhouding lokale voordeur van Bureau Jeugdzorg.	X	
	8. Uitvoeren convenant Kinderen doen mee!	X	
	9. Uitvoeren van het (school)maatschappelijk werk.	X	X
Zorgcoördinatie	10. Passend aanbod aan voorlichting en advies over opgroeien en opvoeden.	X	
	11. Uitvoeren trainingen sociale vaardigheden.	X	
	12. Ontwikkelde zorgcoördinatie.		X

Toelichting resultaten

1. Vanuit de professionele hoek is een veelgehoord signaal dat er problemen en/of risico's bij kinderen en jongeren worden geconstateerd, maar dat de verwijzers vervolgens geen idee hebben waar zij met hun signaal terecht kunnen, of waar zij het kind naar kunnen verwijzen. In regionaal jeugdzorgverband is daarom afgesproken om een sociale kaart op te stellen, in eerste instantie voor verwijzers en later ook voor ouders en kinderen/jongeren. Deze sociale kaart voor verwijzers krijgt een praktische uitwerking en zal vervolgens een plaats krijgen binnen de ontwikkelingen binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning. Ook de informatievoorziening richting ouders en jongeren is hierbij expliciet onderwerp.
2. Vanaf eind 2009 krijgt ieder kind dat in Nederland wordt geboren een elektronisch kinddossier jeugdgezondheidszorg (EKD). Het dossier bevat informatie over het kind, de gezinssituatie en de omgeving volgens het motto: geen kind buiten beeld. Het EKD vervangt op geleidelijke basis de papieren dossiers en de bestaande lokale EKD-systemen. Alle instellingen in de jeugdgezondheidszorg moeten begin 2009 bezig zijn met het invoeren van de digitale dossiers. De Verwijsindex Risicjongeren brengt daarnaast risicomeldingen van hulpverleners (binnen en buiten de gemeentegrenzen) bij elkaar en informeert hulpverleners over hun betrokkenheid bij jongeren. De invoering van de Verwijsindex wordt samen met de regio Stedendriehoek opgepakt. Afstemming met aanvullende systemen zoals van het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld en Veiligheidshuis zijn van belang.
3. Er zijn verschillende mogelijkheden voor de invulling van de voorlichtings- en adviesfunctie. Er zijn een viertal jongereninformatiepunten (JIP's) in jongerencentra en bibliotheken. Dit zijn kasten waarin folders staan met informatie over onderwerpen als drugs, drank, rechten, seksualiteit, school, etc. Een andere invulling is te vinden in Apeldoorn. Daar is een soort 'jeugdwinkel' gerealiseerd, waar ook jongeren uit Epe terecht kunnen voor o.a. bemiddeling, advies, ondersteuning en doorverwijzing. Ook ouders en opvoeders hebben soms behoefte aan informatie en advies. Daarom is er vanuit de jeugdgezondheidszorg een opvoedingsadviesbureau.
4. Het jongerenwerk en straathoekwerk hebben een functie in signalering en toeleiding naar voorzieningen. Hierbij wordt outreachend gewerkt, oftewel: de jongerenwerkers gaan actief naar de jongeren toe. Het heeft zicht op de sociale kaart op het gebied van jeugd en jongeren en kan een brugfunctie vormen tussen informatie- en hulpbehoevende jongeren en informatie- en hulpaanbieders. Het jongerenwerk en straathoekwerk vormen hiermee een voorpost van het Centrum voor Jeugd en Gezin, zowel binnen de jeugdcentra als op straat. In 2007 is uit een onderzoek uitgevoerd door de Vrije Universiteit naar het straathoekwerk in Vaassen. Hieruit bleek dat uitbreiding met 1,2 fte nodig is om op een acceptabel niveau te komen t.o.v. landelijk gemiddelde.
5. In 2007 heeft de raad ingestemd met de samenwerkingsstructuur Leefbaarheid en Veiligheid. Hierin wordt een structuur uitgewerkt waarmee een antwoord kan worden gegeven op kort lopende problematieken, van enige complexiteit. Een belangrijk onderdeel hiervan wordt gevormd door een vijftal Multi Disciplinaire Teams (MDT's). Twee multidisciplinaire teams richten zich op jeugd: MDT 12- en MDT 12-24. Binnen het MDT spreken de partners af hoe de aanpak plaatsvindt rond een geconstateerd probleem. Eén organisatie krijgt de verantwoordelijkheid (= probleemeigenaar) over de aanpak van dat probleem en volgt de verdere uitwerking van de gezamenlijk gemaakte afspraken binnen het MDT. De MDT's spelen een belangrijke signalerende rol en bij de toeleiding naar voorzieningen. Belangrijk is dan ook dat hier optimaal gebruik van wordt gemaakt.
6. Er is behoefte aan een centraal loket voor hulp- en opvoedingsvragen. Het aanbod is nu te versnipperd, ondoorzichtig en onvoldoende afgestemd. Met de introductie van de Centra voor Jeugd en Gezin worden de taken op het gebied van opvoeding, preventieve gezondheidszorg en bescherming gebundeld in laagdrempelige, eerstelijns centra voor alle jeugdigen en ouders. Samen met de Regio Stedendriehoek wordt een visie ontwikkeld. Vervolgens wordt een lokale vertaalslag gemaakt, waarna implementatie kan plaatsvinden. In eerste instantie wordt een CJG in Epe voorzien en later ook een in Vaassen. Gestart wordt met Epe, omdat hier al diverse deelnemers (o.a. jgz, AMW en Bureau jeugdzorg) in één gezondheidscentrum gevestigd zijn.
7. Het Bureau Jeugdzorg stelt vast welke zorg kinderen en jongeren nodig hebben. De hoofdvestiging van de regio waar Epe onder valt, staat in Apeldoorn. Sinds augustus 2000 heeft de gemeente Epe daarnaast een lokale voordeur, gevestigd in het gezondheidscentrum in Epe. Doel van deze voordeur is het creëren van een lagere drempel en het realiseren van een betere bereikbaarheid. De werkzaamheden die de medewerker verricht zijn de reguliere taken uit de wet op de jeugdzorg (toegang, analyse en indicaties) gecombineerd met 15 uur schoolmaatschappelijk werk. Uit de evaluatie in 2005 is gebleken dat de lokale voordeur effectief en wenselijk is. Op termijn wordt de lokale voordeur onderdeel van de Centra voor Jeugd en Gezin.

8. In 2008 heeft de gemeente Epe het convenant Kinderen doen mee! ondertekend met de staatssecretaris van het Ministerie van SZW. Het ministerie vindt het van belang dat kinderen gelijke kansen krijgen om hun talenten te ontplooiën, ongeacht het inkomen van hun ouders. In 2008 en 2009 is dan ook jaarlijks 40 miljoen euro extra aan gemeenten beschikbaar gesteld voor de bestrijding van armoede bij kinderen. Doel is dat meer kinderen uit arme gezinnen deelnemen aan sport, cultuur of andere activiteiten. Ambitie van het ministerie is om het aantal kinderen dat maatschappelijk niet meedoet om redenen van armoede met de helft terug te brengen.
9. De belangrijkste vorm van licht pedagogische hulpverlening in Epe wordt geboden door het algemeen en het schoolmaatschappelijk werk. Het AMW biedt hulp bij diverse problemen zoals problemen vanwege echtscheiding, psychische problemen, problemen op school of problemen met roken, drank en/of drugs. Basisscholen en voortgezet onderwijs kopen zelf ook uren in bij het AMW. De gemeente Epe koopt specifiek schoolmaatschappelijk werk in combinatie met jeugdzorgtaken (zie punt 7). Binnen het SMW is aandacht nodig voor samengestelde gezinnen. Dit wordt via de regio Oost-Veluwe/Midden-IJssel op de agenda wordt geplaatst.
10. Ouders hebben soms behoefte aan voorlichting en advies over opvoedonderwerpen. Belangrijk is het tot stand brengen van een voor alle ouders, kinderen, jongeren en professionals toegankelijk aanbod van voorlichting en advies over opvoeding en opgroeien. Hierbij kan gedacht worden aan thema's als echtscheiding, loverboys, tienermoeders, rouwverwerking en verslavingsproblematiek van ouders. Het aanbod moet worden afgestemd op de behoefte en noodzaak binnen de gemeente Epe. De Centra voor Jeugd en Gezin bieden kansen voor de toegankelijkheid van deze informatie en bundeling/overdracht van kennis.
11. Sociaal gedrag en weerbaarheid zijn vaardigheden die je nodig hebt om je te bewegen in de maatschappij. Meestal verloopt deze ontwikkeling vanzelf. Wanneer dit bij kinderen niet het geval is, is het belangrijk hier aandacht aan te besteden. Het doel van trainingen sociale vaardigheid is om kinderen sociale vaardigheden aan te leren die hen in staat stellen op een ontspannen en plezierige manier contacten aan te gaan met leeftijdgenootjes. Op die manier wordt de ontwikkeling van het kind op andere gebieden ook gestimuleerd.
12. De ervaring leert dat daar waar een kind problemen heeft, vaak meer problemen in het gezin spelen. Die moeten in samenhang met elkaar worden opgelost, waarbij één van de hulpverleners de coördinatie van de zorg heeft. Onder zorgcoördinatie wordt daarom verstaan: één gezin, één plan. Dit is dé aanpak als er meerdere instanties bij een gezin betrokken zijn, of het nu gaat om opvoeding, (jeugd)gezondheidszorg, jeugdzorg, onderwijs, wonen, werken, schulden of veiligheid. Eén totaalplan per gezin voor alle problemen, met één aanspreekpunt voor het gezin en de betrokken hulpverleners. Samen met de regio Stedendriehoek wordt de invulling van zorgcoördinatie verder vormgegeven. Hierbij is een koppeling met en inpassing bij de gemeentelijke MDT's en het veiligheidshuis noodzakelijk.

2.3 Beleidseffect 2: bestrijden jeugdcriminaliteit

Jeugdcriminaliteit is een probleem dat veel schade toebrengt aan de samenleving, maar zeker niet minder aan de jongeren zelf. De gemeente richt zich er in de eerste plaats op dat zoveel mogelijk voorkomen wordt dat jongeren in aanraking komen met criminaliteit. Dit betekent dat vroegtijdig problemen of risico's worden gesignaleerd en adequaat worden aangepakt. Komt een jongere in het justitiële circuit terecht dan is aansluiting bij en samenwerking met dit veld en de geïndiceerde jeugdzorg van groot belang. Nazorg vergt speciale aandacht.

Ontwikkelingen

- Geconstateerd tekort aan jongerenwerk en straathoekwerk.
- Afspraken binnen NOG-Veiliger, de politieregio, over aanpak jeugdoverlast.
- Thema Sociale Veiligheid binnen regiocontracten met provincie.
- Aansluiting en terugkoppeling van justitieel traject op en naar voorliggende veld.
- Ontwikkeling veiligheidshuis.
- Deelprogramma "Kansen voor Jongeren" binnen de regio Stedendriehoek.

Doelstelling
<ul style="list-style-type: none"> • Jongeren zijn weerbaarder en risico's op crimineel gedrag worden eerder gesignaleerd en aangepakt (preventie). • Jongeren die desondanks crimineel gedrag vertonen, ontvangen een op maat en afgestemd pakket aan maatregelen, gericht op de aanpak van de oorzaak en voorkomen van recidive (repressie). • Jongeren die terug komen uit een justitieel traject zijn in beeld en ontvangen, indien nodig, maatwerk ter voorkoming van terugvallen (nazorg).

Indicatoren	Bron	Meest actuele kengetal	Streefwaarde 2012
Oordeel bewoners over leefbaarheid in de buurt (in cijfer).	Staat van de gemeente	7,7 (2008) (gem. = 7,4)	7,7 (behoud)
% burgers dat overlast van jongeren ervaart.	Staat van de gemeente	13,5% (2008) (gem. = 11,7)	11,7% (gemiddelde)
Aantal minderjarige jongeren dat in een jaar tijd één of meer strafbare feiten heeft begaan waarvoor procesverbaal is opgemaakt.	Politie	117 (2007) (837 in regio NWW)	74 (laagste aantal afgelopen 3 jr)

Thema	Resultaten	Bestaand	Nieuw
Preventie	1. Voorlichting op het gebied van criminaliteit op scholen en in jongerencentra.	X	X
	2. Uitvoeren van activiteiten gericht op groepen jongeren ter voorkoming (en vermindering) van overlast en/of criminaliteit.	X	
	3. Uitvoeren projecten NOG-veiliger.		X
	4. Aansluiten bij aanpak loverboyproblematiek regiogemeente Apeldoorn.		X
	5. Voldoende aanbod van locatiegebonden en/of ambulante jongerenwerk en straathoekwerk.	X	X
Repressie	6. Structurele aansluiting bij het Justitieel Casus Overleg en Veiligheidshuis.	X	
Nazorg	7. Ontwikkeld nazorgtraject in relatie met/tot Veiligheidshuis en NOG projecten als Aanpak (jeugdige) veelplegers en ex-delinquenten.		X

Toelichting resultaten

1. Het geven van voorlichting speelt een zeer belangrijke rol binnen de preventie van jeugdcriminaliteit. Preventie begint al op heel jonge leeftijd, waar de basis wordt gelegd voor een bepaalde mate van weerbaarheid ('nee' durven en kunnen zeggen tegen groepsdruk en kwalijke verleidingen). Al binnen voorschoolse voorzieningen is hier aandacht voor benodigd. Dit krijgt een vervolg binnen het basis- en voortgezet onderwijs. Ook binnen jongerencentra is hiervoor aandacht nodig. Aandacht voor anti-discriminatie en radicalisering kan hierbinnen ook een plek krijgen. Nagegaan wordt of het huidige aanbod voldoende is en of uitbreiding nodig is.
2. Jeugdcriminaliteit en overlast komen in vele vormen voor. In de meeste gevallen heeft het te maken met het uitproberen van grenzen. Soms kan dit uitmonden in geweld op straat, diefstal, geweld in het onderwijs, seksuele intimidatie en geweld in het uitgaansleven. Ook zijn er in de gemeente een aantal plekken waar jongeren graag 'hangen' en voor overlast zorgen. Denk daarbij aan geluidsoverlast, drank- en drugsgebruik en vandalisme. Trefplekken worden daarom niet actief door de gemeente ontwikkeld. Om te voorkomen dat grenzen overschreden worden, is het van groot belang om in een vroegtijdig stadium overlast en beginnende criminaliteit aan te pakken. Op deze manier kunnen zwaardere middelen voorkomen worden. De aanpak sluit aan bij de problematiek en kan daarom telkens verschillend zijn. In het MDT 12-24 is jeugdoverlast en groepsproblematiek een expliciet onderwerp. Van groot belang hierbij is het verkrijgen van informatie over groepen probleemjongeren. De politie verzamelt en analyseert informatie over overlastgevende groepen via de Beke-shortlist. Gericht actie ondernemen wordt hierdoor mogelijk. In het kader van deze activiteit wordt ook het project "Aanpakken", uitgevoerd in samenwerking met de provincie Gelderland, tot een afronding gebracht en ingebed in de reguliere structuren.

Project Aanpakken had tot doel het bijdragen aan maatschappelijk aanvaardbaar en verantwoord gedrag van jongeren die (dreigen te) ontsporen en is gestart in 2006 in Vaassen.

3. In de regio Noord-Oost Gelderland wordt door gemeenten, politie en justitie gewerkt aan een betere samenwerking en het in gezamenlijkheid aanpakken van veiligheidsproblemen binnen de regio. Eén pijler binnen "NOG-veiliger" is investeren in een concrete aanpak van acht veiligheidsthema's, onder andere jeugdoverlast, alcoholmatiging en uitgaansgeweld. Binnen de gemeente Epe worden deze thema's de komende jaren verder uitgewerkt en toegepast. Doel is om daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande structuren.
4. De problematiek rond loverboys (charmante jongemannen die via dure cadeaus en aandacht jonge meiden verleiden, aan zich binden en uiteindelijk in de prostitutie dwingen) komt niet alleen in grote steden voor. De gemeente Apeldoorn is in 2008 een drie jaar durend project gestart om de aanpak van loverboys te ontwikkelen en uit te voeren. Hierbinnen valt onder meer voorlichting, signalering en het aanpakken van loverboys. Apeldoorn heeft hierbij voor zichzelf een regionale aanpak voor ogen. De gemeente Epe sluit bij deze ontwikkelingen aan. Aandacht voor potentiële daders en afstemming met het Veiligheidshuis is hierbij van belang.
5. Zie beleidseffect 1, punt 4.
6. Er blijft altijd een aantal jongeren dat extra zorg behoeft. Geprobeerd wordt om deze jongeren zo vroeg mogelijk in beeld te krijgen door adequate signalering en bespreking in de lokale zorgnetwerken. Een kleine groep jongeren komt in aanraking met politie en justitie. Binnen de strafrechtketen krijgen zij ofwel een Halt-verwijzing of een afdoening door het OM. Daar waar mogelijk meer met de jongeren aan de hand is, worden de voorgenomen afdoeningen doorgesproken in het Justitieel Casusoverleg (JCO). Dit (landelijk georganiseerd) overleg bestaat sinds 2004. Aanwezig bij het overleg zijn justitiële partners: Openbaar Ministerie, Politie, Raad van de Kinderbescherming en BJZ/Jeugdreclassering. In dit overleg worden jeugdigen in de leeftijd van 12-18 jaar besproken. Het gaat hier om afdoening van strafbare feiten. De afgelopen jaren heeft Epe op incidentele basis deelgenomen aan het JCO. Bedoeling is om hier structurele afspraken over te maken. Het JCO gaat op termijn onderdeel uitmaken van het Veiligheidshuis (zie punt 7).
7. Na afloop van een justitieel traject komen jongeren weer terug in de reguliere samenleving. Dit gaat niet altijd zonder slag of stoot en vraagt een goede begeleiding. Uiteraard is hier een rol voor de reclassering, maar ook de lokale voorzieningen worden geconfronteerd met bijbehorende vraagstukken. Er moet een goede informatie-uitwisseling zijn tussen justitie en lokale voorzieningen. Via een op maat gemaakt nazorgtraject wordt de kans op terugvallen geminimaliseerd. Hiervoor zijn onder andere in beeld, de samenwerkingsstructuur Leefbaarheid en Veiligheid (inclusief onderliggende partners) en het jongerenwerk en straathoekwerk. Tegelijkertijd speelt het Veiligheidshuis hier een belangrijke rol. Binnen het Veiligheidshuis zullen het JCO maar ook andere themagerichte overleggen een plek krijgen. Het is nog in ontwikkeling, maar gedacht wordt aan huiselijk geweld, jeugdoverlast en veelplegers. De afstemming met het veiligheidshuis en de CJG verdienen daarom ook de aandacht.

2.4 Beleidseffect 3: maximaliseren rendement onderwijs

Het vroeg en tijdig signaleren van risico's van een ontoereikende ontwikkeling van jeugdigen binnen het onderwijs staat centraal in dit thema. Signaleren alleen is niet voldoende, de stappen die volgen zijn minstens zo belangrijk: beoordelen van de signalen, eventueel interveniëren of doorverwijzen en volgen. Met name het basisonderwijs speelt hierin een belangrijke rol. Als jongeren hun opleiding afmaken, liefst door het behalen van een startkwalificatie, verminderen de problemen die zij bij hun entree op de arbeidsmarkt kunnen ondervinden. De jongere zelf is de belangrijkste factor in een succesvolle aanpak van het voortijdig schoolverlaten. Samenwerking in de regio is van groot belang.

Ontwikkelingen

- Harmonisatie voorschoolse voorzieningen.
- Lokale Educatieve Agenda.
- Passend onderwijs.
- Versterking VVE.
- Uitvoering Leerplichtwet, Kwalificatieplicht en RMC (regionaal).
- Deelprogramma "Kansen voor Jongeren" binnen de regio Stedendriehoek.
- Zorgplicht voor scholen.
- Brede school.
- Werken of leren tot 27 jaar.

Doelstelling
<ul style="list-style-type: none"> • Vergroten van de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen/jongeren binnen en via het onderwijs (onderwijs). • Bevorderen van een goede schoolloopbaan door aansluiting van PO – VO – MBO/ROC/HBO (onderwijs). • Terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters en verhogen van het aantal jongeren dat met een startkwalificatie voor arbeidsmarkt en vervolgopleiding (kwalificatie).

Indicatoren	Bron	Meest actuele kengetal	Streefwaarde 2012
% jongeren voortgezet onderwijs dat niet spijbelt.	GGD	86% (2003) (gem. = 83%)	86% (behoud)
% gemelde voortijdig schoolverlaters (van het totaal aantal leerlingen).	Gemeente	2,6% (2007) (gem. = 3,0%)	2,6% (behoud)
% jongeren dat school verlaat zonder startkwalificatie (van het totaal aantal schoolverlaters).	Gemeente	37,1% (2007) (gem. = 38,8)	37,1% (behoud)

Thema	Resultaten	Bestaand	Nieuw
Onderwijs	1. Ontwikkelde brede scholen.		X
	2. Uitvoeren activiteiten in het kader van de LEA.	X	X
	3. Verbetering aansluiting van zorgstructuren binnen het onderwijs en de gemeente.		X
	4. Toename gebruik overdrachtsformulier voor onderwijs en voorliggende voorzieningen.	X	X
	5. Uitvoeren maatschappelijke stages.		X
Kwalificatie	6. Uitvoeren van de werkzaamheden die voortvloeien uit de Leerplichtwet, inclusief de kwalificatieplicht en samenhang met RMC.	X	
	7. Uitvoeren Schoolverlatersoffensief (SOS).		X
	8. Ontwikkelde lokale reboundvoorziening door RSG N.O. Veluwe met OSCAR/SLAR.		X

Toelichting resultaten

1. Bredeschoolontwikkeling is in de Eper situatie het ontwikkelen van een netwerk van samenwerkende partners op het terrein onderwijs, zorg, sport, cultuur en welzijn. Dit leidt tot een samenwerkingsverband rondom het kind in de wijk. Een brede school richt zich op twee aspecten, te weten: de ontwikkeling van het kind (onderwijskundige insteek) en de leefbaarheid in de wijk (sociale en fysieke leefomgeving). Het aanbod van een brede school richt zich op kinderen, ouders en zo nodig op andere wijkbewoners. De ontwikkeling is een proces waarvan de basis ligt in initiatieven van scholen en maatschappelijke organisaties. Samenwerken en werken vanuit een gemeenschappelijke visie is hierin een belangrijke leidraad. De vormgeving is afhankelijk van de kinderen, ouders, de wijk/buurt en maatschappelijke organisaties/scholen. De ontwikkeling van buitenschoolse activiteiten (zie beleidseffect 4, punt 2) valt hier ook onder.
2. Sinds 2006 zijn gemeenten en schoolbesturen bezig om vorm te geven aan gezamenlijk overleg over: het onderwijsachterstandenbeleid (doorgaande leerlijn), het bevorderen van integratie/tegengaan van segregatie (spreidingsbeleid) en het afstemmen van inschrijvings- en toelatingsprocedures. Deze punten vormen samen de lokale educatieve agenda. De LEA van de gemeente Epe bestaat uit drie hoofdonderdelen: VVE, zorg en brede school. De harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang maakt hier ook deel van uit.
3. Binnen de onderwijssector is uitgebreid aandacht voor zorg in en om school. Hierop zijn al structuren ontwikkeld die al starten binnen het basisonderwijs en die een vervolg krijgen binnen het voortgezet onderwijs. In eerste instantie is deze zorg gericht op de schoolloopbaan van de betreffende leerling. Vanuit deze onderwijsgerelateerde zorg wordt een koppeling gelegd met de zorg buiten het onderwijs. Deze zorg wordt geboden in de MDT's uit de structuur Leefbaarheid en Veiligheid. Onder meer in het kader van de ontwikkeling van de CJG is het van belang dat er een goede aansluiting bestaat tussen de beschikbare structuren en dat deze optimaal functioneren.

4. Tussen peuterspeelzalen, kinderopvangvoorzieningen en basisscholen worden al in ruime mate verbindingen gelegd waardoor de overgang tussen de verschillende voorzieningen zo vloeiend mogelijk kan lopen. Later in de schoolcarrière is er nog zo'n belangrijk overgangsmoment waarvoor tot op heden minder aandacht is, namelijk die tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs. De veilige, kleinschalige basisschool wordt verruild voor de veel anoniemere en massale scholengemeenschap. Niet alle leerlingen zijn hier even goed tegen opgewassen en verdienen daarom extra aandacht. Er is al een werkend overdrachtsformulier voor de peuterspeelzalen naar het primair onderwijs en voor het primair naar het voortgezet onderwijs. Dit is onderdeel van het leerlingvolgsysteem. Gewerkt wordt aan de overdracht van de kinderopvangcentra naar het primair onderwijs en aan een formulier voor vmbo naar mbo.
5. Vanaf schooljaar 2011/12 gaan alle leerlingen die instromen in het voortgezet onderwijs tijdens hun opleiding een maatschappelijke stage volgen van 72 uur. Het doel van de stage is dat alle jongeren kennismaken met vrijwilligerswerk en een onbetaalde bijdrage leveren aan de samenleving. Door de stages leren jongeren andere groepen en organisaties in de samenleving kennen en worden ze uitgedaagd om zichzelf vrijwillig in te zetten voor hun leefomgeving of anderen. Met de komst van de maatschappelijke stage kan een impuls worden gegeven aan het vrijwilligerswerk. Daarnaast biedt het goede kansen om de samenwerking tussen verschillende partijen (scholen, vrijwilligersorganisaties, gemeente, welzijn, etc.) te verbeteren.
6. De gemeentelijke uitvoering van de leerplichtwet is gericht op het actief volgen van onderwijs binnen bepaalde leeftijdscategorieën. Met ingang van het schooljaar 07/08 is de leerplicht uitgebreid met de kwalificatieplicht. Dit is erop gericht om schooluitval tot een minimum te beperken en om te bereiken dat een zo groot mogelijk aantal leerlingen het onderwijs verlaat met een zogenaamde startkwalificatie waarmee zij beter zijn toegerust voor de arbeidsmarkt. Het aantal voortijdig schoolverlaters dat voor Epe momenteel op 2,6% ligt, is met name doelgroep van deze wetgeving. De kwalificatieplicht wordt subregionaal opgepakt. Er is een vervolg op de leerplicht gekomen die ervoor moet zorgen dat het aantal voortijdig schoolverlaters wordt teruggedrongen: de Regionale Meld- en Coördinatie functie (RMC). Tot hun 23^e worden jongeren die nog niet over een startkwalificatie beschikken in beeld gebracht en geregistreerd. Vervolgens wordt bekeken of zij in een traject geplaatst kunnen worden dat aanluit op hun specifieke problematiek en erop gericht is alsnog een startkwalificatie te behalen. De gemeente heeft de coördinatie in de aanpak van het voortijdig schoolverlaten en een expliciete taak in de toeleiding naar de arbeidsmarkt en het voorkomen van jeugdwerkloosheid. Doel is dat het onderwijs (nog) beter rendoert: minder schooluitval en meer startkwalificaties. Wanneer geen vat op jongeren gekregen kan worden via deze structuur / de school, komen ze in beeld bij de MDT's.
7. In samenwerking met de regio Stedendriehoek is het project Schoolverlatersoffensief (SOS) gestart waarbij met (financiële) steun van de provincie extra wordt ingezet op deze doelgroep in combinatie met het RMC. Uitvoering vindt met name plaats op (sub)regionaal niveau en richt zich op het MBO-onderwijs. Doelstelling is terugdringen van voortijdig schoolverlaten en meer herplaatsen van leerlingen die wel voortijdig school hebben verlaten. Dit hele onderwerp heeft uiteindelijk het meeste baat bij een goede preventie. Dit wordt bewerkstelligd door al in een vroegtijdig stadium te signaleren en te komen met maatwerk richting leerlingen. MDT's kunnen daarbij zeer behulpzaam zijn.
8. Niet elk kind kan vanzelfsprekend deelnemen aan de reguliere onderwijsvoorzieningen. Kinderen met ontwikkelingsproblemen hebben speciale ondersteuning nodig. Binnen passend onderwijs is als doel opgenomen om voor elk kind een passende plek in het onderwijs te hebben. Hier wordt binnen het voortgezet onderwijs mede invulling aan gegeven door het inrichten van een reboundvoorziening. Dit is een lokale opvangvoorziening voor gedragsmoeilijke jongeren en wordt ontwikkeld samen met de regionale voorzieningen op dit gebied SLAR en OSCAR (leerlingenzorg Apeldoorn en regio). De voorziening is gericht op gedragsverbetering en terugkeer in de school. Inmiddels zijn plannen in ontwikkeling voor een voorziening van 8 tot 10 leerlingen (op jaarbasis ca. 30 jongeren) die via MDT, ZAT en leerplicht worden toegeleid. Planning is om in 2009 te starten. Samenwerking is gezocht met de provincie voor financiering. Dit onderdeel maakt ook deel uit van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA).

2.5 Beleidseffect 4: verbeteren samenhang voorzieningen 0-19 jaar

De veelheid aan voorzieningen die zich richt op de jeugd draagt het risico in zich dat de jeugd tussen wal en schip raakt. Gebleken is dat jeugdvoorzieningen als onderwijs, sociaal-cultureel werk, jeugdgezondheidszorg, jeugdzorg, leerplicht en schoolmaatschappelijk werk (en soms ook politie) onvoldoende samenwerken en te weinig afstemmen. Wanneer voorzieningen voor kinderen in de leeftijd 0 – 19 jaar op elkaar aansluiten worden kansen benut om kinderen optimale ontwikkelingskansen te bieden, onderwijsachterstanden effectief te bestrijden, integratie te bevorderen, (beide) ouder(s) arbeid en zorg te laten combineren en het leren binnen en buiten de school met elkaar te verbinden. Het thema ‘samenhang in de voorzieningen 0 tot en met 19 jaar’ beoogt een betere aansluiting (keten) tussen de diverse voorzieningen en netwerken tot stand te brengen.

Ontwikkelingen

- Ontwikkeling Centra Jeugd en Gezin.
- Ontwikkeling Elektronisch Kinddossier en Verwijsindex Risicojongeren.
- Ontwikkeling beleid op basisvoorzieningen per kern.
- Samenwerkingsstructuur Leefbaarheid en Veiligheid.
- Ontwikkelingen in de jeugdgezondheidszorg.
- Deelprogramma “Kansen voor Jongeren” binnen de regio Stedendriehoek.

Doelstelling
<ul style="list-style-type: none"> • Er is aandacht voor samenwerking en samenhang in voorzieningen die zich richten op kinderen en jongeren van 0-19 jaar (voorzieningen). • De diverse overlegstructuren, al dan niet met een verplichtend karakter, zijn op elkaar afgestemd en versterken elkaar (structuren).

Indicatoren	Bron	Meest actuele kengetal	Streefwaarde 2012
Oordeel burger over voorzieningen in de wijk voor jongeren	Staat van de gemeente	4,1 (2008) (gem. = 4,2)	5,7 (6 min)
Oordeel burger over welzijnsvoorzieningen (in cijfer).	Staat van de gemeente	5,2 (2008) (gem = 5,4)	6,0 (voldoende)
Aantal Centra voor Jeugd en Gezin	Gemeente	0 (2008)	2

Thema	Resultaten	Bestaand	Nieuw
Voorzieningen	1. Ontwikkelde doorzettingsmacht en dit integreren in de samenwerkingsstructuur Leefbaarheid en Veiligheid.		X
	2. Aandacht voor de ontwikkeling van buitenschoolse activiteiten.	X	
Structuren	3. Ontwikkelde Centra voor Jeugd en Gezin.		X
	4. Uitvoeren samenwerkingsstructuur Leefbaarheid en Veiligheid.	X	
	5. Afspraken over een betere samenwerking tussen schoolse en gemeentelijke zorgstructuren.		X

Toelichting resultaten

1. Met doorzettingsmacht wordt bedoeld dat een bepaald persoon of bepaalde instelling de positie heeft om knopen door te hakken door alle verbanden en organisaties heen, in het belang van het gezin. Het toepassen van doorzettingsmacht zal slechts in uitzonderlijke gevallen nodig zijn, maar is dan absoluut noodzakelijk. In geval van crisis, het niet kunnen komen tot overeenstemming over de aanpak of het niet nakomen van afspraken is het noodzakelijk dat degene met doorzettingsmacht een doorbraak kan forceren. De voorkeur is om dit regionaal op te pakken als onderdeel van het convenant jeugdbeleid-jeugdzorg met de provincie en de regio Oost-Veluwe/Midden-IJssel. Inbedding vindt vervolgens plaats in de structuur Leefbaarheid en

Veiligheid. De koppeling met het veiligheidshuis en aanpak van ex-delinquenten is daarbij ook van belang.

2. Een goede basis voor kinderen is essentieel om hen optimale ontwikkelingskansen te bieden. Er moet kwaliteit en samenhang zijn in de contexten waarbinnen kinderen opgroeien: het gezin, de school, de opvang, de wijk en de club. Door samenhang in voorzieningen kunnen kinderen goede kansen krijgen zich te ontwikkelen. Deze samenhang wordt nu onvoldoende gerealiseerd. Waar voorzieningen onvoldoende samenwerken en op elkaar aansluiten worden kansen gemist om ouders arbeid en zorg te laten combineren, kinderen optimale ontwikkelingsmogelijkheden te bieden, onderwijsachterstanden effectief te bestrijden, integratie te bevorderen en het leren binnen en buiten de school met elkaar te verbinden. Eén van de doelen binnen de brede school is het bieden van een doorlopende, aaneensluitende opvang. In dit kader wordt dit punt verder ontwikkeld (zie beleidseffect 3, punt 1).
3. Zie beleidseffect 1, punt 6.
4. Zie beleidseffect 1, punt 5.
5. Het centraal stellen van het kind en de optimale ontwikkeling van dat kind vraagt om voortdurende afstemming en samenwerking tussen organisaties die zich allemaal – in het kader van hun opdracht – richten op het leven van kinderen en hun ouders. Kinderen en ouders mogen niet de weg kwijt raken in een doolhof aan signalerende en beoordelende voorzieningen. De taak van de instellingen voor een effectieve zorgverlening vereist afstemming en samenwerking met andere zorg- en hulpverleners. Ook de zorgadviesteams (ZAT's) van de scholen (basis- en voortgezet onderwijs en ROC) spelen hierin een rol. Afstemming en samenwerking tussen de schoolse en gemeentelijke zorgstructuren vraagt de aandacht. De gemeente heeft een belangrijke taak in het aansturen van die afstemming én in het tot stand brengen van een optimale zorgstructuur op lokaal niveau: een sluitende keten rondom het kind dat hulp en zorg nodig heeft bij zijn ontwikkeling.

3 Uitvoering en financiën

3.1 Uitvoering

Na het opstellen van de beleidsnota vindt vanzelfsprekend de uitvoering plaats. Dit wordt gedaan door verschillende instellingen in het veld, plus, waar nodig, de gemeente zelf. De instellingen hebben de kennis en kunde om de uitvoering van het jeugdbeleid op een effectieve manier vorm te geven, mits zij hiertoe voldoende gefaciliteerd zijn/worden. De gemeente neemt, hoofdzakelijk, de rol van ketenregisseur voor de rekening.

In het kader van de uitvoering hebben twee zaken de nadruk: de jaarlijkse jeugdagenda en monitoring.

Jeugdagenda

Voor de uitvoering is het van belang om jaarlijks een jeugdagenda op te stellen. Hierin worden de prioriteiten van dat jaar benoemd en wordt ingegaan op de activiteiten die uitgevoerd worden. Deze activiteiten dragen bij aan het bereiken van de doelstellingen in deze nota. Op deze manier kan op actuele en dringende zaken actief worden ingesprongen. De jeugdagenda wordt voorgelegd aan het adviesorgaan dat het college van B en W adviseert op het gebied van jeugd. Het gaat hierbij op dit moment om de Regiegroep Jeugd en Onderwijs en de Jongerenadviesraad. De jeugdagenda wordt vastgesteld door het college van B en W en ter kennisname naar de gemeenteraad verzonden. Voor de uitvoering van de jeugdagenda wordt binnen het subsidieprogramma Lokaal Sociaal Beleid een post voor nieuw beleid opgenomen onder het beleidsveld Jeugd- en jongerenwerk. Als voorwaarde aan deze post wordt gekoppeld, dat het geld alleen ingezet kan worden als dit past binnen de jeugdagenda.

Monitoring

Het volgen en nagaan of de gewenste resultaten worden gehaald is van groot belang. Er zijn verschillende bestaande instrumenten beschikbaar om hier inhoud aan te geven. Zo is er de hele gemeentelijke beleids- en begrotingscyclus waarin beleid en resultaten een plek krijgen. Daarnaast hebben en geven diverse instellingen een schat aan informatie in hun registraties zitten. Ook worden er meerdere monitoren uitgevoerd, zoals de E-movo van de GGD (elke vier jaar), de gemeentelijke jeugdmonitor (elke vier jaar), de monitoring van de politie in het kader van moeilijke doelgroepen (Beke Shortlist) (jaarlijks), het onderzoek "Staat van de gemeente" en de te ontwikkelen

Veiligheidsmonitor. Deze bronnen van informatie zijn samen prima instrumenten voor het volgen, evalueren en bijstellen van beleid.

3.2 Financiën

Binnen de programmabegroting is voor de jeugd een apart programma opgenomen, te weten programma 1: opgroeien in Epe. Aan dit programma is een bedrag van € 4.754.000 gekoppeld voor het jaar 2009. Dit bedrag wordt ingezet voor het brede terrein van jeugd en jongeren. Zoals al in paragraaf 1.4 is besproken, gaat het beleid rond jeugd veel verder dan in deze nota is opgenomen. In deze nota worden dan ook niet alle budgetten benoemd die beschikbaar zijn voor jeugdbeleid en hieraan gerelateerde terreinen.

In plaats daarvan wordt op de volgende pagina een overzicht gegeven van de gelden die gekoppeld zijn aan de uitvoering van deze nota. Daarbij wordt aangegeven of het hier om nieuw of bestaand budget gaat. Wanneer het om eenmalig gelden gaat, wordt dit aangegeven.

Omschrijving	Beschikbaar in 2009	Bestaand	Nieuw
Sociaal cultureel werk	€ 108.673	X	
Jeugdhulpverlening	€ 141.661	X	
Activiteitsubsidie jeugd- en jongerenwerk	€ 15.120	X	
Jongereninformatiepunten	€ 1.310	X	
Onderwijsachterstandenbeleid / LEA	€ 220.000	X	
Brede scholen	€ 20.000	X (eenmalig)	
Co-financiering	PM ⁴	X	
Maatschappelijke stages	€ 22.700		X
Reboundvoorziening	PM		X
Schoolfonds (minimabeleid)	€ 42.000	X	
Inrichten centra jeugd en gezin	PM		X
Versterken straathoekwerk	€ 45.000 ⁵		X
Jaarlijks budget uitvoering jeugdagenda	€ 25.000 ⁶		X
Totaal	€ 641.464		

Daarnaast wordt een aantal projecten binnen de Regio Stedendriehoek gefinancierd. Hiervoor zijn binnen de regio middelen beschikbaar gesteld. Hierbij gaat het om:

Omschrijving	Totaalbudget
Aansluiting onderwijsstructuur	€ 200.00
Voortijdig Schoolverlaten (SOS)	PM
Regionaal concept Centra Jeugd en Gezin	€ 300.000
Ontwikkelen model coördinatie van zorg	€ 250.000
Alcoholmatiging onder de jeugd	PM
Invoeren verwijsindex	€ 100.000
Ontwikkelen samenhangend beleid WMO prestatieveld 2	€ 50.000
Vergroten weerbaarheid jongeren	€ 300.000
Totaal	€ 1.200.000

⁴ Met ingang van 2008 is een reserve gevormd ter hoogte van € 500.000 voor co-financiering. Via co-financiering door andere overheden wil Epe op de terreinen ruimte, sociaal en economie diverse ontwikkelingen starten. Met een relatief geringe co-financiering van de gemeente kan de uitvoering van veel gewenste projecten worden opgepakt.

⁵ Wordt bestosigd uit de stelpost beleidsontwikkeling jeugd en jongeren opgenomen in de MJB.

⁶ De hoogte van deze post wordt jaarlijks bepaald in samenhang met het activiteitenprogramma LSB.